

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

TALOUSARVION PERUSTELUT 2022

Hyvinvointipalvelut tiliryhmittäin

	(ei sisäisiä) TP 2020	(ei sisäisiä) TA 2021 (alkup)	(ei sisäisiä) LTK 2022	Muutos%
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	381 912	398 109	344 512	-13,5
Maksutuotot	595 896	635 413	632 933	-0,4
Tuet ja avustukset	505 635	605 906	709 393	17,1
Vuokratuotot	53 754	111 500	112 500	0,9
Muut toimintatuotot	2 053	4 330	3 535	-18,4
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 539 250	1 755 258	1 802 873	2,7
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-10 444 853	-11 098 531	-11 177 962	0,7
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 977 103	-2 068 206	-2 087 455	0,9
Muut henkilösivukulut	-342 406	-432 325	-433 565	0,3
Henkilöstökulut yhteensä	-12 764 362	-13 599 062	-13 698 982	0,7
Palvelujen ostot	-1 440 344	-1 691 703	-2 045 073	20,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-435 006	-434 657	-503 302	15,8
Avustukset	-863 949	-932 387	-861 034	-7,7
Vuokrat	-34 486	-29 456	-29 900	1,5
Muut toimintakulut	-40 899	-41 665	-43 555	4,5
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-15 579 046	-16 728 930	-17 181 846	2,7
TOIMINTAKATE	-14 039 796	-14 973 672	-15 378 973	2,7
Poistot ja arvonalentumiset	-530 706	-378 324	-322 175	-14,8
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-14 570 502	-15 351 996	-15 701 148	2,3
<i>Tuloslaskelma ei sisällä sisäisiä kuluja eikä laskennallisia eriä</i>				

Hyvinvointipalvelut

Toiminnan kuvaus

Toimialan tulosalueita on 17: Hyvinvointipalveluiden hallinto, Kirkonkylän koulu, yläkoulu, muu perusopetus, erityisopetus/laitoskoulut, lukiokoulutus, varhaiskasvatuksen hallinto, päiväkodit, perhepäivähoito, muu varhaiskasvatus, varhaiskasvatuksen projektit, vapaa-aikapalveluiden hallinto, kirjastopalvelut, kulttuuripalvelut, Oulujoki-Opisto, nuorisopalvelut ja liikuntapalvelut.

Muhoksen kunnassa on viisi vuosiluokkien 0-6 koulua (Huovila, Hyrkki, Kirkonkylä, Korivaara ja Laitasaari), yksi vuosiluokkien 7-9 peruskoulu, yksi vuosiluokkien 0-9 erityiskoulu (Oulujoen koulu; Oulujoen perhekodin yksikkö) ja lukio.

Varhaiskasvatuspalveluja tarjotaan kahdessa päiväkodissa (Koivulehto ja Päivärinteen päiväkotit), perhepäivähoidossa ja yhdessä ryhmäperhepäivähoitokodissa (Tenavat). Vapaa-aikapalveluihin kuuluu kirjasto, kulttuuri ja nuoriso- ja liikuntapalvelut. Oulujoki-Opisto tarjoaa vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen palveluita kuntalaisille.

Palvelusuunnitelma

Hyvinvointipalveluiden tavoitteena on turvata laadukkaat ja tasa-arvoiset perusopetus- ja lukiopalvelut sekä varhaiskasvatuspalvelut kuntalaisille ja Muhokselle sijoitetuille lapsille ja nuorille. Oulujoki-Opiston, kulttuurin ja vapaa-aikapalveluiden tavoitteena on tarjota kuntalaisille tasapuolisesti ja kysyntää vastaavasti monipuolisia ja laadukkaita elämänlaatua ja terveyttä edistäviä palveluita. Hyvinvointilautakunta asettaa hallintokunnan keskeiset tavoitteet toiminnalle hyväksyessään kuntakohtaisen opetussuunnitelman ja koulukohtaiset opetussuunnitelmat sekä varhaiskasvatuksen järjestämistä ohjaavat toimintasuunnitelmat ja muut hallintokunnan toimintaa ohjaavat asiakirjat. Muhoksen kunnanvaltuusto vahvistaa vuosittain kuntakohtaisen strategian, jonka pohjalta hyvinvointilautakunta laatii hyvinvointipalveluiden strategian. Strategia ja hallintokunnan asettamat tavoitteet sekä toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi kirjataan ylös. Strategian toteutumista tarkastellaan osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Hyvinvointipalveluiden tuottavuutta parannetaan noudattamalla hallintokunnassa tarkkaa talouden seurantaa ja annettujen resurssien tehokasta käyttöä. Talouden seurantaa ja reagointia muutoksiin parannetaan edelleen myös yksikkötasolla. Palvelutuotantoa kehitetään kunnanvaltuuston asettaman talousarvioraamin rajoissa. Mahdolliset lisämäärärahatarpeet tuodaan esille heti tarpeen ilmaantuessa. Talousarvion 2022 suurimpia epävarmuustekijöitä

on koronapandemia, koulukuljetusten kilpailuttaminen (sopimukset voimassa 31.7.2022 saakka), oppivelvollisuuden laajeneminen ja erityisen tuen lapset ja oppilaat.

Hyvinvointipalveluiden painopiste vuonna 2022 tulee edelleen olemaan henkilöstön työhyvinvoinnin ja työssäjaksamisen edistäminen. Työhyvinvoinnin kehittäminen on kaikkien organisaation jäsenten vastuulla, niin työntekijöiden, esimiesten kuin johdonkin. Jokaisella työntekijällä on omassa roolissaan mahdollisuus vaikuttaa niin omaan kuin työkavereiden työhyvinvointiin. Hyvinvointi syntyy yhteistyössä ja vaatii kaikkien sitoutumisen organisaation työhyvinvointitavoitteisiin ja toimintatapoihin. Henkilöstöpäällikkö on omalta osaltaan edesauttamassa henkilöstön työhyvinvointia. Kunnanvaltuusto on (31.8.2020 § 40) hyväksynyt henkilöstön, esimiestyön ja johtamisen kehittämishankkeen vuosille 2020 - 2022.

Muut hyvinvointipalveluiden keskeiset painopisteet ovat palvelutuotannon ja yhteistyön kehittäminen, uusien opetussuunnitelmien sisältöjen toteuttaminen, oppilaiden ongelmien mahdollisimman varhainen havaitseminen ja niihin puuttuminen vähentävät myöhempää tuen tarvetta. Pyrkimyksenä on toteuttaa opetuspalvelut mahdollisimman pitkälti oman kunnan opetuspalveluna. Muhoksella noudatetaan lähikouluperiaatetta ja se lisää koulukohtaista oppilaiden erityisen tuen tarvetta ja sitä kautta taloudellisten resurssien tarvetta mm. erityisopetustuntien järjestämisen osalta. Erityisen tuen lasten ja oppilaiden määrä on kasvanut ja tuen tarve on lisääntynyt myös varhaiskasvatuksessa.

Varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa Muhoksen kunnan omien erityisen tuen menetelmien vahvistamiseen ja konsultaatiomallien kehittämiseen. Varhaisen tuen ja yhteistyön lisääminen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välillä; oikein kohdennetulla tuella vähennetään myöhemässä vaiheessa tapahtuvaa nuorten syrjäytymistä ja varmistetaan osaltaan, että koko ikäluokka sijoittuu peruskouluopintojen jälkeen 2. asteen koulutukseen. Yrittäjäyyskasvatuksen suunnitelmallisella kehittämisellä lisätään lasten ja nuorten kykyä ottaa ja kantaa vastuuta omasta tulevaisuudestaan.

Lisäksi haasteeksi nousee opetusteknologian yhä suurempi merkitys perus- ja lukio-opetuksen toteuttamisessa ja toisaalta em. teknologian mahdollisuuksien tasapuolinen tarjoaminen ja hyödyntäminen eri puolilla kuntaa.

Varhaiskasvatuspalveluiden tavoitteena on tuottaa suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa varhaiskasvatusta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksessa lapsen hyvinvointia tuetaan lapsen edun näkökulmasta hänen yksilöllisten tarpeidensa, vahvuksiensa ja mielenkiintonsa kohteista käsin. Varhaiskasvatuksen haasteina ovat mm. tieto- ja viestintätekniiikan kehittäminen. TVT-laitteiden päivittäminen ja varahenkilöjärjestelmän kehittäminen Päivärinteen päiväkotiin -kiertävä lastenhoitaja.

Muhoksen kunnan kulttuuripalveluiden toimia johdattaa Muhoksen kuntastrategia 2025:n visio, jossa Muhos on merkittävä kulttuuri- ja matkailukohde Rokua Geopark -alueella sekä Oulujokilaakson keskus. Kunnan kulttuuripalvelut tukevat ja tuottavat palveluita yhteistyössä muiden luovien alojen yrittäjien sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa siten, että se toiminnallaan vahvistaa ja lisää alueen elinvoimaisuutta, identiteetin rakentamista, sivistystä ja virkistystä. Kulttuurikasvatussuunnitelma on osa laajempaa kulttuuriohjelmaa ja se otetaan käyttöön vuoden 2022 aikana yhteistyössä koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa. Muhos on mukana Oulu2026-kulttuuripääkaupunkihankkeessa, ja suunnittelee toimenpiteitä kulttuuripääkaupunkivuotta kohti. Tulevaisuuden suuntia mukaillen kehitetään myös digitaalisia kulttuuripalveluita kuten esimerkiksi verkkogallerioita, kulttuuriperinnön digitoimista, sovelluksien kautta käytettäviä taidepolkuja ja sisältöjä sosiaaliseen mediaan. Näyttelytiloja uusittaessa luodaan puitteet myös ääntä ja videota sisältäville teoksille.

Opiston tavoitteena on edistää toimialueensa asukkaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia, osallisuutta ja elinikäistä oppimista. Kuntalaisia osallistetaan ja toiveita huomioidaan mahdollisuuksien mukaan kurssitarjonnan suunnittelussa. Opisto haluaa pysyä mukana yhteiskunnan tietoteknistymisessä. Sähköisten palvelujen kehittäminen esim. Meri-Pohjolan opistopiirin yhteistyöllä sekä opetusteknologian uudistaminen ovat isoja lähitulevaisuuden haasteita. Opiston tavoitteena on järjestää monipuolisesti verkkokursseja ja sitä kautta mahdollistaa kuntalaisten osallistuminen ja toimiminen verkkoympäristössä. Vuoden 2022 aikana on tavoitteena kehittää opetussuunnitelmien mukaisesti oppilaiden arviointia ja taiteiden välistä yhteistyötä. Opiston vakituista opetushenkilöstöä eläköityä lähivuosina, joten vuoden 2022 aikana suunnitellaan, miten opetus- ja hallintoresurssia voidaan kehittää vastaamaan nykytilan ja tulevaisuuden tarpeita.

Liikuntapalveluissa jatketaan liikuntapalveluiden, urheiluseurojen ja Pohjois-Pohjanmaan liikunnan säännöllistä yhteistyötä terveyslääkinnässä, että kilpaurheilun testausohjelmalla. Vuoden 2022 tavoitteena on vakiinnuttaa Muhoksella kuntalaiset-kuntoon terveyslääkinnän toimintamallin mukainen liikuntaneuvonta. Jatketaan ryhmäliikuntatoimintaa yhteistyössä Oulujoki-opiston kanssa. Kannustetaan muhoslaisia hoitamaan kuntoaan erilaisilla tapahtumilla, mm. Uu kesäksi kuntoon-kampanja uimahallilla. Muhoslaisia ikäihmisiä kannustetaan liikkumaan Voimaa Vanhuuteen-hankkeen avulla. Hankkeen myötä pyritään avaamaan liikuntavälinelainaamo Kirjaston yhteyteen.

Nuorisotilatoiminnan lisäksi palveluihin kuuluvat nuorten tieto- ja neuvontapalvelu, kansainvälinen toiminta, etsivä nuorisotyö, kerhotoiminta, nuorten kulttuuritoiminta sekä leiri- ja retkitoiminta. Kunnassa toimii nuorten oma vaikuttajaryhmä, nuorisovaltuusto, jonka toimikausi on kaksi vuotta. Nuorisovaltuuston merkitys kasvaa kuntalaisten kuulemisen saralla. Nuorisotilan aukioloaikoja pyritään lisäämään ostopalvelusopimuksella jonkun yhteistyötahon kanssa. Osa toiminnoista järjestetään verkkonuorisotyönä, johon opetettiin koronan tuoman toimintakatkoksen aikana ja se todettiin toimivaksi. Kerhotoimintaa

kehitetään siten, että koulut ja nuorisopalvelut tuottaisivat ainakin osan kerhoista yhteistyössä. Päihteiden käytön ennaltaehkäisytyötä jatketaan kunnan päihdetyöryhmän kanssa, jonka puheenjohtajana nuoriso-ohjaaja toimii ja järjestetään kaikki tapahtumat ns. nollarajatilaisuuksina.

Kirjaston tärkeä perustehtävä liittyy lukutaidon kehittämiseen ja lukemisharrastuksen tukemiseen. Toimintaa tukee alueellinen, valtakunnallinen ja kansainvälinen kirjastoverkko sekä muut yhteistyökumppanit. Kirjastotilojen uudelleenjärjestelyn ja omatoimikäytön suunnittelu on käynnissä. Valtionavustuspäätös omatoimikirjaston rakentamiseen on saatu keväällä 2021. Tämän hetkisen suunnitelman mukaisesti perusparannus aloitetaan syksyllä 2022. Tilojen uudelleenjärjestelyssä halutaan ottaa huomioon erityisesti kirjaston merkitys tilana, yhteisöllisenä kokoontumispaikkana. Lasten ja nuorten palveluita halutaan myös parantaa ja tarjota heille tiloja ajanviettoon. Kirjastoon ollaan perustamassa asiakasraatia, joka koostuu eri ikäisistä kirjaston käyttäjistä, joiden osallistamisella saadaan arvokasta tietoa tilojen uudelleenjärjestelyn ja omatoimikirjastopalveluiden suunnittelussa sekä muiden palveluiden kehittämisessä.

Palvelutuotannon muutokset ja toiminnan sopeuttaminen

Talousarvioesitys sisältää virkojen ja toimien osalta lukion matemaattisten aineiden tuntiopettajan lukuvuodelle 2022-2023, lukion opinto-ohjaaja (oppivelvollisuus lisäsi ohjaus- ja valvontavastuuta), Oulujoen koulun erityisluokanopettajan viran lukuvuodelle 2022 – 2023, Oulujoen koulun koulunkäynninohjaaja, koulun työajat kevätlukukausi 2022 ja syyslukukausi 2023, alueellisen pienluokan 0 - 6 luokan erityisluokanopettajan viran lukuvuodelle 2022 - 2023 ja kiertävä lastenhoitaja.

Vuonna 2022 jatketaan omana toimintana digitutor -toiminnan jalkauttamista varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen.

Koulukuraattorit (2) siirtyvät vuoden 2022 alusta Muhoksen sosiaali- ja terveystoimeen, koska kuraattorit siirtyvät sote-uudistuksen myötä kunnilta pois.

Lasten kotihoidon tuen määrää on sopeutettu vastaamaan ikäluokkien pienenemistä.

Hallinto

Toiminnan kuvaus

Hallinnon menot sisältävät hyvinvointilautakunnan ja koulutoimiston menot (toimialajohtaja, toimistonhoitaja ja johtava koulunkäynninohjaaja).

Palvelusuunnitelma

Hyvinvointipalvelujen hallinnon tavoitteena on yhteistyön ja hyvän hallinnon edellytysten kehittäminen, sisäisen valvonnan toteuttaminen ja palvelujen toteuttamista selkeyttävien ohjeistusten laatiminen yhdessä esimiesten ja hyvinvointilautakunnan kanssa. Hallinto panostaa asiakaspalveluun ja avoimeen tietoon kuntalaisille sekä oman organisaation työntekijöille. Hyvinvointipalveluiden hallinto avustaa kuntalaisia päätöksentekoon liittyvien lomakkeiden käytössä, ohjeistaa oikaisunhaussa ja erilaisissa laskutukseen liittyvissä asioissa. Toiminta edellyttää tiivistä yhteistyötä kuntalaisten ja muiden hallintokuntien kanssa hyvinvointipalveluiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

Hyvinvointipalveluiden hallinnon painopiste vuonna 2022 tulee olemaan henkilöstön työhyvinvoinnin ja työssäjaksamisen edistäminen.

Projektit

Projekteilla toteutetaan hyvinvointipalvelujen kehittämiseen liittyviä tehtäviä. Hyvinvointilautakunta asettaa kunkin projektin kehittämistavoitteet projektisuunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Perusopetuksen projektit on toteutettu siten, että ne on sijoitettu opetustoimen hallinnon talousarvion alaisuuteen. Koronaviruspandemia (COVID-19) on vaikuttanut valtionavustustoimintaan. Osalle hankkeista on saatu jatkoaikaa. Vuonna 2022 hyvinvointipalvelut toteuttavat seuraavia kehittämisprojekteja:

- Koulujen kerhotoiminnan kehittäminen (7 000 euroa valtionavustusta, omarahoitusosuus 3 000 euroa ja kokonaismenot ovat 10 000 euroa).
- Koronaepidemian vaikutusten tasoittaminen varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa (63 000 euroa valtionavustusta, omarahoitusosuus 3 150 ja kokonaismenot ovat 66 150 euroa).
- Valtion erityisavustus oppimisen tuen ja inklusion kehittämiseen esi- ja perusopetuksessa (233 160 euroa valtionavustusta, muille kunnille noin 185 000 euroa, omarahoitusosuus noin 11 500 ja Muhoksen kokonaismenot ovat noin 58 000 euroa).
- Valtion erityisavustus perusopetuksen sitouttavan kouluyhteistyön pilotointiin (45 000 euroa, omarahoitusosuus 9 000 euroa ja kokonaismenot ovat 54 000 euroa).
- Lukion koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittaminen (33 484 euroa, omarahoitusosuus 1 763 euroa ja kokonaismenot ovat 35 247 euroa).
- Kirjaston omatoimikirjastojen kehittämishanke (15 000 euroa, omarahoitusosuus 3 000 euroa ja kokonaismenot ovat 18 000 euroa).
- Lukion 1 Erasmus + - hanketta (3 300 euroa jäljellä).
- Lukion 2 Erasmus + - hanketta (noin 24 000 euroa jäljellä).
- Lukion laaja-alainen osaaminen avaa luonnon monet kasvat kansainvälinen hanke (9 000 euroa, omarahoitusosuus 2 250 euroa ja kokonaismenot ovat 11 250 euroa).

Projektien/hankkeiden tuomat määrärahat avustuksina ovat tärkeitä toimialan palveluiden kehittämisessä ja laadun parantamisessa, koska varsinaiseen talousarvioon ei ole mahdollista sisällyttää riittävässä laajuudessa määrärahaa toiminnan kehittämiseen.

Toimenpiteet

1. Taloudentasapainottamisohjelman edellyttämät toimenpiteet ohjelman mukaisesti. Ohjelma sisältää lukuisia koko hyvinvointipalvelujen koskevia aiheita, joiden selvittämiseen ja ohjaamiseen tarvitaan hallinnon koko tehokas työpanos. Ohjelma edellyttää kiinteää yhteistyötä muiden hallintokuntien kanssa.
2. Seutuyhteistyön aktiivinen hyödyntäminen.
3. Sisäisen valvonnan tehostaminen.

Kirkonkylän koulu

Toiminnan kuvaus

Kirkonkylän koulussa annetaan perusopetusta vuosiluokilla 0-6 sekä pienluokkaopetusta kolmessa pienluokassa; 0-2, 1-6 0-9. Pienluokat ovat alakoulujen yhteisiä kunnallisia ryhmiä. Em. opetusryhmien lisäksi kuntaan on perustettu valmistavan opetuksen opetusryhmä, jossa annetaan opetusta neljälle oppilaalle lukuvuoden 2021-2022 aikana 11.8.2021 alkaen. Koululla on 513 oppilasta (tilanne 20.9.2021) ja 26 yleisopetuksen perusopetusryhmää.

Kirkonkylän koulun toiminnassa korostuu turvallisen, oppimiseen motivoivan ja viihtyisän oppimisympäristön luominen. Ulkoisten puitteiden ohella keskeistä on koulun henkilökunnan ja oppilaiden luoma oppimisilmapiiri. Oppimista ja hyvää kasvua tukevassa ilmapiirissä oppilasta kannustetaan aktiivisuuteen, itseohjautuvuuteen, luovuuteen ja oman toiminnan arviointiin. Oppilaalle luodaan mahdollisuuksia itsenäiseen ja yhteisölliseen oppimiseen. Kirkonkylän koulussa oppilaat ja opiskelijat ovat aktiivisia, yhteistyökykyisiä ja vastuuta ottavia itsenäisiä oppilaita. Oppilaat viihtyvät hyvin oppimisympäristössään. Oppimistilanteet ovat rauhallisia ja hyvin suunniteltuja. Avoin, kiireetön ja joustava kulttuuri edistää kouluyhteisön jäsenten terveyttä ja auttaa työssä jaksamisessa. Opetuksessa huomioidaan oppilaan erilaiset oppimistavat. Oppilaita tuetaan oppimistilanteissa henkilökohtaisten tarpeiden mukaan. Kaikessa kasvatus- ja oppimisympäristön toiminnassa huomioidaan lasten ja nuorten fyysinen ja psyykinen turvallisuus sekä yksilölliset tarpeet.

Palvelusuunnitelma

Koulun palvelua ja palvelurakennetta kehitettäessä lähtökohtana on Muhoksen kunnan yleinen strategia sekä kunnan velvollisuus opetuksen järjestämiseen. Muhoksen opetus- ja varhaiskasvatustalokunta on määritellyt opetuksen järjestämisen lähtökohdissa tärkeiksi asioiksi koulutusmyönteisyyden ja erinomaiset koulutuspalvelut. Kunnan opetussuunnitelmassa oppilaan etu asetetaan toiminnan lähtökohdaksi. Opiskelun tulee tapahtua oppilaan omien edellytysten mukaisesti. Oppilailla on oikeus saada asuinpaikasta ja koulusta riippumatta tasa-arvoisesti erityistä tukea oppimiseensa. Oppimisvaikeuksien mahdollisimman varhainen havaitseminen ja niihin puuttuminen ehkäisevät syrjäytymistä ja vähentävät myöhempää tuen tarvetta.

Koulun toimintaa ja opetusta ohjaa opetussuunnitelma. Opetussuunnitelman keskeisinä tavoitteina on vahvistaa oppilaan aktiivisuutta, lisätä opiskelun merkityksellisyyttä ja mahdollistaa onnistumisen kokemukset jokaiselle oppilaalle. Lapsia ja nuoria ohjataan ottamaan vastuuta opiskelustaan ja jokaista oppilasta tuetaan opinnoissa. Oppilas asettaa tavoitteita, ratkaisee ongelmia ja arvioi oppimistaan tavoitteiden pohjalta. Oppilaan kokemukset, tunteet, kiinnostuksen kohteet ja vuorovaikutus toisten kanssa luovat pohjaa oppimiselle. Opettajan tehtävänä on opettaa ja ohjata oppilaita elinikäisiksi oppijoiksi ottamalla huomioon oppilaiden yksilölliset tavat oppia. Uudistuksessa on haluttu kehittää etenkin peruskoulun oppimisympäristöjä ja työtapoja. Oppimisympäristön tulee olla turvallinen ja innostaa oppimaan. Luokkahuoneen lisäksi oppimisympäristöinä käytetään yhä enemmän myös koulun ulkopuolisia ympäristöjä: liikutaan luonnossa ja vierailaan esimerkiksi museoissa tai yrityksissä. Pelit ja muut virtuaaliset ympäristöt kuuluvat myös oppimisympäristöihin. Teknologialla on yhä suurempi merkitys koulun arjessa, ja oppilaat voivat entistä paremmin osallistua omien oppimisympäristöjensä kehittämiseen ja valitsemiseen. Jokaisen oppiaineen opetuksessa käytetään monipuolisia työtapoja siten, että oppilaat oppivat myös erilaisia taitoja niiden myötä. Opetussuunnitelmien tehtävänä on ensisijaisesti ohjata opettajien työtä, mutta myös antaa tietoa koulun ulkopuolisille koulun toiminnasta. Erityisesti oppilaiden vanhemmille opetussuunnitelma on tiedonlähde, jonka avulla on mahdollista tarkastella lasten koulutyötä.

Koulun esiopetuksen ja perusopetuksen koulutusstrategian visiona ovat kunnalliset perusopetuksen tavoitteet niin, että Kirkonkylän koulu tunnetaan koulumyönteisyydestä sekä hyvistä koulutuspalveluista.

Esi- ja perusopetuksen toiminta-ajatus on turvata oppijan oppiminen ja kasvu henkilökohtaisten edellytysten mukaan niin, että hän suorittaa oppivelvollisuutensa jatko-opinnot mahdollistavalla tavalla.

Hyvinvointilautakunta tekee hyväksynnät Muhoksen kunnan perus- ja esiopetuksen opetussuunnitelmiin. Opetussuunnitelma ohjaa koulujen ja päiväkotien antamaa opetusta ja esiopetusta. Opetussuunnitelma on samalla keskeinen ko. palvelun tuottamista ohjaava

asiakirja. Hyvinvointilautakunta on hyväksynyt Kirkonkylän koulun työsuunnitelman lukuvuodelle 2021-2022 8.9.2021.

Toimenpiteet

1. Opetus annetaan sisäilmaltaan terveellisissä koulurakennuksissa -ja tiloissa.
2. Päätös uuden liikuntasalin rakentamisesta tehdään vuoden 2021 aikana kunnanvaltuuston talousarviopäätöksen yhteydessä. Liikuntasalin rakentaminen toteutetaan 1.8.2023 mennessä. Liikuntasali sisältää väestönsuojarakentamisen.
3. Opetustiloja tulee olla käytössä riittävästi ja ne on varusteltu uuden opetussuunnitelman mahdollistavalla välineistöllä ja kalustolla.
4. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti tieto- ja viestintätekniikkaa. Laitteistoa tulee olla käytössä riittävästi. Alakouluissa vähintään joka toisella oppilaalla tulee olla käytössä päätelaite. Opettajien pedagogista ICT- osaamista tuetaan kunnallisesti digitutor henkilön tuella.
5. Koulun perusopetusryhmien määrää suunniteltaessa luokkien ryhmäkoot tulee pitää kohtuullisina.
6. Henkilökunnan koulu -ja työviihtyvyyttä ja työssä jaksamista tuetaan aktiivisesti.
7. Opettajien ammatillista kasvua ja mahdollisuuksia täydennyskoulutukseen tuetaan.
8. Erityisopetuksen tukipalvelut mitoitetaan siten, että erityistä tukea tarvitsevat oppilaat voivat opiskella lähikoulussa yleisopetusluokassa lähikouluperiaatteen ja integraation mukaisesti. Erityisopetuksen kunnallisia pienryhmiä tulee olla tarjolla niille oppilaille, jotka erityisesti hyötyvät pienryhmässä tapahtuvasta opiskelusta tai jotka tarvitsevat erityisin perustein opiskelupaikaksi pienryhmän.

Muhoksen yläkoulu

Toiminnan kuvaus

Muhoksen yläkoulu tarjoaa perusopetuslain ja -asetuksen sekä valtakunnallisen että kunnallisen opetussuunnitelman mukaista perusopetusta vuosiluokilla 7. – 9.

Muhoksen yläkoulun hallinnolliseen alaisuuteen kuuluu Oulujoen koulu ja Muhoksen yläkoulun rehtori toimii myös Oulujoen koulun rehtorina. Oulujoen koulun koulusihteerinä toimii Muhoksen yläkoulun ja lukion yhteinen koulusihteerinä. Oulujoen koulu toimii Oulujoen perhekodin yhteydessä.

Muhoksen kunnassa sijaitsevien perhekotien oppilaille annetaan perusopetusta Oulujoen koulun lisäksi myös yleisopetuksen ryhmissä tai pienryhmässä Muhoksen yläkoululla. Oulujoen perhekotiin sijoitetun nuoren koulupaikasta neuvotellaan tarvittaessa Nuorten Ystävien kanssa.

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tavoitteena on antaa muhoslaisille ja Muhokselle sijoitetuille oppivelvollisille mahdollisimman hyvä lähtökohta toisen asteen koulutukseen ja elämään suomalaisessa yhteiskunnassa. Oppilaille tarjotaan virikkeitä antava ja turvallinen kouluympäristö. Koulutuksen kehittämisessä huomioidaan mahdollisimman pitkälle oppivelvollisen henkilökohtaiset tarpeet mm. erityistä tukea ja muita tukitoimia kehittämällä.

Muhoksen yläkoululla ja Oulujoen koululla on käytössä ns. joustavan perusopetuksen (JOPO) toimintamalli. Toimintamallin avulla kehitetään perusopetukseen yksilöllisiä, oppilaiden erilaiset tarpeet huomioivia toimintatapoja ja opetusmenetelmiä. Joustavassa perusopetuksessa korostuvat toiminnallisuus, erilaisten oppimisympäristöjen käyttö ja työpaikkaopiskelu. Toiminnan tarkoituksena on ennaltaehkäistä nuorten syrjäytymistä perusopetuksen jälkeen. JOPO-toimintamallin toteuttamiseen ei tällä hetkellä ole kovinkaan suuria mahdollisuuksia Muhoksen yläkoululla lukuvuoden 2022–23 alusta alkaen, koska em. toiminnan vaatimat resurssit on ollut pakko pääosin kohdentaa oppilaille, jotka tarvitsevat tukea oppimisessaan. JOPO-toiminnan supistaminen merkitsee ko. toiminnasta saatavien valtionapujen menettämistä suurelta osin syyslukukaudella 2022.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on hyväksynyt Muhoksen kunnan perus- ja esiopetuksen opetussuunnitelmat edellisen kerran 15.6.2016 §:t 90 ja 91. Opetussuunnitelma ohjaa koulujen ja päiväkotien tarjoamaa esi- ja perusopetusta. Opetussuunnitelma on keskeinen ko. palvelujen tuottamista ohjaava asiakirja. Tämän lisäksi koulun vuosittaista toimintaa ohjaava keskeinen asiakirja on koulun työsuunnitelma, jossa on kirjattuna lukuvuoden tavoitteet ja keskeiset painopistealueet. Hyvinvointilautakunta on hyväksynyt sekä Muhoksen yläkoulun että Oulujoen koulun työsuunnitelman kokouksessaan 8.9.2021 (§121 ja § 122).

Toimenpiteet

1. Henkilöstökoulutuksen kehittäminen (koulun sisäiset koulutukset ja kunnan yhteiset koulutukset)
2. Henkilökohtaiset kehityssuunnitelmat ja –keskustelut koulun sisällä
3. Joustavan perusopetuksen (JOPO) toiminnan sopeuttaminen
4. Oppilaanohjauksen kehittäminen

5. Kodin ja koulun välisen yhteistyön tehostaminen
6. Työkykyä ylläpitävät toimenpiteet
7. Koulun sosiaaliohjaajan palveluiden kokeilu (uuden toimintamallin kokeilu)

Muu perusopetus

Toiminnan kuvaus

Huovila, Hyrkki, Korivaara ja Laitasaari ovat perusopetusta 0-6 luokilla antavia Muhoksen kunnan kouluja.

Koululaisille tarkoitettua iltapäivätoimintaa järjestetään 1. ja 2. vuosiluokkien oppilaille sekä muiden vuosiluokkien erityisoppilaille. Muhoksen kunnanvaltuusto on 24.6.2008 (§ 50) päättänyt vakiinnuttaa koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ja sijoittaa ko. toiminta opetuspalvelujen päävastuualueelle. Iltapäivätoimintaa annetaan lukuvuonna 2022 – 2023 Kirkonkylän koululla. Talousarviossa on varauduttu siihen, että iltapäivätoiminta jatkuu nykyisessä laajuudessaan vuonna 2022.

Palvelusuunnitelma

Koulut antavat laadukasta perusopetusta, joka tukee oppilaan kasvua tasapainoiseksi, terveen itsetunnon omaavaksi ihmiseksi sekä kriittisesti ympäristöään arvioivaksi yhteiskunnan jäseneksi.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea lapsen hyvinvointia ja terveyttä. Lapselle tarjotaan ennen ja /tai jälkeen koulupäivän turvallinen ympäristö, jossa hän voi aikuisen ohjauksessa osallistua monipuoliseen ja virkistävään toimintaan. Toiminnassa tulee tukea kodin ja koulun kasvatustyötä, lapsen tunne-elämää ja sosiaalista kehitystä sekä eettistä kasvua. Sillä lisätään tasa-arvoa, edistetään osallisuutta ja ehkäistään syrjäytymistä. Hyvinvointilautakunta asettaa aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet hyväksyessään ko. toiminnan toimintasuunnitelman.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on viimeksi hyväksynyt Muhoksen kunnan perus- ja esiopetuksen opetussuunnitelmat 15.6.2016 §:t 90 ja 91. Opetussuunnitelma ohjaa koulujen ja päiväkotien tuottamaa opetusta ja esiopetusta. Opetussuunnitelma on samalla keskeinen ko. palvelun tuottamista ohjaava asiakirja. Koulujen vuosittaista palvelutuotantoa ohjaava keskeinen asiakirja on puolestaan koulun työsuunnitelma, jossa asetetaan koululle lukuvuoden tavoitteet ja keskeiset painopistealueet. Hyvinvointilautakunta on viimeksi hyväksynyt muun perusopetuksen koulujen työsuunnitelmat kokouksessaan 8.9.2021 §:t 115 - 121.

Toimenpiteet

1. Henkilöstökoulutuksen kehittäminen (koulun sisäiset koulutukset)
2. Erityisopetuksen/kolmiportaisen tuen toteuttaminen, varmistaminen ja kehittäminen
3. Lähiliikuntapaikkojen kehittämiseen osallistuminen ja liikkuva koulu-mallin toteuttaminen
4. Kodin ja koulun välisen yhteistyön tehostaminen
5. Opetus annetaan opetussuunnitelman mukaisena.
6. Opetustiloja tulee olla käytössä riittävästi ja ne tulee olla varusteltu uuden opetussuunnitelman mahdollistavalla välineistöllä ja kalustolla.
7. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti tieto- ja viestintätekniikkaa varaten siihen riittävät resussit.

Erityisopetus

Toiminnan kuvaus

Perusopetuslain 3 §:n mukaisesti oppilaan opetus tulee järjestää oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti. Säännös on pohjana kaikelle opetuksen ja opetukseen liittyvien järjestelyjen ja tukitoimenpiteiden suunnittelulle ja toteuttamiselle.

Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetus voidaan järjestää yleisopetuksen yhteydessä tai erityisluokalla. Jos oppilaan opiskelu yleisopetuksessa ei ole mahdollista tai se ei ole oppilaan kehityksen kannalta tarkoituksenmukaista, järjestetään opetus osittain tai kokonaan erityisluokalla. Yleisopetukseen integroitu erityisen tuen oppilas on koulunsa osa-aikaisen erityisopetuksen tuen piirissä.

Osa-aikaista erityisopetusta annetaan oppilaalle, jolla on lieviä oppimis- tai/ja sopeutumisvaikeuksia ja joka tarvitsee erityispedagogista tukea opiskelunsa onnistumiseen. Tällöin erityisopetusta annetaan muun opetuksen ohessa samanaikaisopetuksena, erillisessä pienryhmässä tai yksilöopetuksena. Osa-aikaista erityisopetusta annetaan kaikissa esi- ja perusopetusta tarjoavissa yksiköissä.

Erityisopetuksen ja oppimisen tuen käytänteisiin ja linjauksiin liittyviin asiantuntija- ja kehittämistehtäviin Muhoksella on käytettävissä myös kunnallisen erityisopetuksen koordinaattorin palveluja.

Oulujoen koulu

Erityisopetuksen sitovuustason sisällä on yksi perusopetusta antava erityiskoulu eli Oulujoen koulu. Oulujoen koulu antaa opetusta pääasiassa Muhokselle sijoitetuille oppilaille. Koulu toimii lukuvuonna 2020–2021 Oulujoen perhekodilla. Osa Oulujoen perhekodilla annettavasta opetuksesta toteutetaan käyttäen joustavan perusopetuksen (JOPO) toimintamallia. Muu erityisopetus annetaan osana muiden Muhoksella toimivien koulujen opetusta.

Palvelusuunnitelma

Muhoksen hyvinvointilautakunta on määritellyt opetuksen järjestämisen lähtökohdissa tärkeiksi asioiksi koulutusmyönteisyyden ja erinomaiset koulutuspalvelut. Kunnan opetussuunnitelmassa oppilaan etu asetetaan toiminnan lähtökohdaksi. Opiskelun tulee tapahtua oppilaan omien edellytysten mukaisesti. Oppilaille on oikeus saada asuinpaikasta ja koulusta riippumatta tasa-arvoisesti erityistä tukea oppimiseensa. Oppimisvaikeuksien mahdollisimman varhainen havaitseminen ja niihin puuttuminen ehkäisevät syrjäytymistä ja vähentävät myöhempää tuen tarvetta. Kuntakohtaisessa opetussuunnitelmassa määritellyt toimintaperiaatteita sovelletaan sekä esiopetusta että perusopetusta antavissa yksiköissä.

Erityisopetus suunnitellaan tavoitteelliseksi, yksilölliset opiskeluedellytykset huomioivaksi ja nivelletään oppilaan saamaan muuhun opetukseen soveltuvaksi. Tarvittaessa oppilaalle voidaan laatia oppimissuunnitelma yhteistyössä vanhempien, opettajien ja muiden asiantuntijoiden kanssa. Oppilasta autetaan oppimisvaikeuksissa eri tukimuodoin, jotka määräytyvät vaikeuksien laadun ja laajuuden mukaan. Opiskelun tukimuotoja ovat mm. koulunkäynninohjaajan tuki, eriyttävä opiskelumateriaali, tukiopetus ja erityisopetus. Tukimuotoja voidaan käyttää erikseen tai rinnakkain.

Oppilaan tarvitsemista tukipalveluista on säädetty perusopetuslain 31 §:ssä siten, että jokaisella perusopetuksen oppilaalla on oikeus saada opetukseen osallistumisen edellyttämät tulkitsemis- ja avustajapalvelut, muut opetus- ja oppilashuoltopalvelut sekä erityiset apuvälineet. Muhoksen kunnan koulutoimi vastaa koulu- ja luokkakohtaisista apuväline- ja ohjaajapalveluista. Oppilaiden kuntoutus- ja muut henkilökohtaiset ohjaus- ja tukipalvelut toteutetaan yhteistyössä kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on viimeksi hyväksynyt Muhoksen kunnan perus- ja esiopetuksen opetussuunnitelmat 15.6.2016 §:t 90 ja 91. Opetussuunnitelma ohjaa koulujen ja päiväkotien tuottamaa opetusta ja esiopetusta. Opetussuunnitelma on samalla keskeinen ko. palvelun tuottamista ohjaava asiakirja.

Toimenpiteet

Erityisopetusta kehitetään edelleen.

1. Erityisopetuksen lähikouluperiaatetta ja integraation toteuttamista jatketaan.

- edellyttää riittävän määrän henkilöstöä (erityisopettajat ja koulunkäynnin ohjaajat) lähikouluun, opetukseen ja varhaiskasvatukseen
- käyttäytymisen ja tarkkaavaisuuden pulmista kärsivien oppilaiden ja heidän luokkiensa muiden oppilaiden opiskelun turvaaminen
- henkisen pahoinvoinnin havaitseminen ja siihen puuttuminen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa
- joustavan ja vuosiluokkiin sitomattoman perusopetuksen kehittäminen
- oppimisvaikeuksisten esim. lukivaikeuksisten oppilaiden opiskelun turvaaminen
- oppimisympäristöjen kehittäminen ja teknologian hyväksikäyttö erityisopetuksessa
- erityisopetuksen kehittämisen puitteissa osallistutaan aktiivisesti esim. opetus- ja kulttuuriministeriön hankkeisiin ja verkostoihin

Eduskunta on hyväksynyt 8.6.2010 lain perusopetuslain muuttamisesta (EV 90/2010 vp). Lakiin tehdyillä muutoksilla vahvistetaan oppilaan oikeutta suunnitelmalliseen, varhaiseen ja ennalta ehkäisevään oppimiseen ja kasvun tukeen. Lisäksi muutoksilla on täydennetty eräitä oppilaiden henkilötietojen käsittelyä, salassapitoa ja luovuttamista koskevia säännöksiä.

Lukio

Muhoksen lukio toimii uudessa nykyaikaisessa koulurakennuksessa, joka viihtyisänä ympäristönä motivoi opiskelijoita opiskelemaan ja henkilökuntaa käyttämään monipuolisia pedagogisia ratkaisuja. Lukuvuoden 2021-2022 laskentapäivänä 20.9.2021 opiskelijoita oli 228. Opiskelijamäärä elää hieman lukuvuoden aikana, koska joitakin opiskelijoita valmistuu aina syksyn ylioppilastutkinnon jälkeen ja toisaalta ensimmäisen jakson aikana tapahtuu vielä aloituspaikkojen vaihtoa.

Vuoden 2022 talousarviolle haastetta tuovat lukiota koskevat uudistukset. Lukiokoulutuksessa astui voimaan kaksi uudistusta: oppivelvollisuus laajeni koskemaan toisen asteen oppilaitoksia ja elokuussa 2021 otettiin käyttöön uusi opetussuunnitelma. Toisin sanoen opetusmateriaalit uudistuivat ja oppivelvollisuus toi toisen asteen opiskelijoille opintojen maksuttomuuden sekä kunnalle/oppilaitokselle lisävelvoitteita. Oikeus maksuttomaan toisen asteen koulutukseen kestää sen kalenterivuoden loppuun, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta, ja koskee vain niitä opiskelijoita, jotka kuuluvat laajennetun oppivelvollisuuden piiriin. Maksuttomuus koskee uutena asiana nyt opiskeluvälineitä (tietokoneet, kuulokkeet), oppimateriaaleja, jatkossa ylioppilastutkinnon suorittamiseksi edellytetyjä 5 pakollista ylioppilaskoetta sekä vähintään 7 km pituista koulumatkaa (tämä korvataan Kelan toimesta).

Oppivelvollisuuden laajentamisen seurauksena lukion opiskelijakohtaiset valtionosuudet kasvavat ja ne nousevat edelleen seuraavien vuosien aikana. Määrärahalisäys opiskelijaa kohti koko opiskeluajalta on yhteensä 1905 euroa, keskimäärin 635€/vuosi. Kokonaisuudessaan valtionosuudet tulevat kunnalle ilman ns. korvamerkkiä, joten lukiokoulutuksen talousarviota tarkastellessa pitää muistaa, että kaikki kunnat maksavat toisen asteen koulutuksen kustannuksia valtiolle mutta lukioluvan omaavat kunnat saavat valtionosuudet opiskelijamäärän mukaan. Koska valtionosuus ei tule ohjattuna oppilaitoskäyttöön, vaan maksetaan kunnalle, sen olemassaolo on kuitenkin hyvä muistaa taustalla oppilaitosten talousarvioita tarkasteltaessa. Kilpailukykyiset toisen asteen koulutuspalvelut toimivat kunnan vetovoimatekijänä.

Uudessa opetussuunnitelmassa kurssit ovat moduuleista koottavia opintojaksoja ja opinnoista kertyy opintopisteitä. Tuntikehys koostuu kursseista ja opintopisteistä (vanhan ops:n 1 kurssi = 2 opintopistettä). Lukiossa tuntikehystä tulee tarkastella yhtenäisenä kokonaisuutena, ei opetusryhminä, koska luokattomassa lukiossa opiskelijat voivat valita opintojaksoja/kursseja vapaasti. Lukion vetovoimaisuus (=opiskelijamäärä) on paljolti kiinni kurssitarjonnan monipuolisuudesta. Lukion tuntikehysten laajuus on osa lukion markkinointia.

Oppivelvollisuus lisäsi lukiokoulutuksen ohjaus- ja valvonta vastuuta. Lisäksi lukiolaki edellyttää, että lukio tarjoaa opinto-ohjausta opiskelijoille vielä vuosi valmistumisen jälkeen. Korkeakoulujen tutkintovalinta on lisännyt ylioppilastutkinnon painoarvoa jatko-opintoihin pääsemisen kannalta, mikä on lisännyt ylioppilaskirjoituksissa korottajien määrää. Tuen osalta Muhoksen lukio tarjoaa 5 vuosiviikkotunnin verran laaja-alaisen erityisopettajan palveluita. Opinto-ohjaus on Muhoksen lukiossa ollut alimitoitettu. Sitä on hoitanut muun aineen aineenopettaja niin, että tehtävään on laskettu lukuvuonna 2021-2022 opinto-ohjauksen osalta 10 ohjaustuntia, lukioresurssista 1 eLukion ohjausta sekä opinto-ohjauksen kurssit. Nämä kaikki ovat tuntikehyksessä. Tällä rakenteella kesälle ajoittuva opinto-ohjaus ja yhteishakuun liittyvät työt on hoidettu rehtorin voimin, apunaan toimistos sihteeri. Lukiolaki, uusi opetussuunnitelma ja oppivelvollisuus sekä kasvanut opiskelijamäärä ovat kaikkiaan tuoneet lisää vaatimuksia opinto-ohjaukseen. Uuden opetussuunnitelman edellyttämä korkeakoulu yhteistyö ja työelämään tutustuminen (lukioTET:in toteutus) tapahtuvat opinto-ohjaajan koordinoimana. Onkin perusteltu syy jo kuluvan lukuvuoden aikana saada lukiolle vuosityöajassa oleva opinto-ohjaaja, jolloin palvelu on opiskelijoilla käytettävissä jo keväällä ja kesällä 2022. On syytä tarkistaa, voidaanko asia hoitaa aktiivisella vanha täyttämättä ollut opinto-ohjaajan virka vai onko perustettava uusi, jotta virasta saadaan vuosityöajassa oleva.

Lukuvuodelle 2022-2023 tarvitaan lukioon matematiikan tuntiopettaja. Matematiikan tuntiopettajan virka on syytä perustaa määräaikaisena lukuvuodeksi 2022-2023 tai sivutoimisena, koska oppivelvollisuuden laajentuessa Muhoksen lukioon hakeneiden määrä laskee vajaan seitsemään kymmeneen (huom. kaikissa lukioissa nyt suunnilleen samat edut). Lisäksi vuoden 2022 yhteishaun aloituspaikkamäärä pienennetään 80 -> 65.

Matematiikan tuntiopettajan työmäärä on tuntikehyksessä ja sen hoitamiseen tarvitaan opettaja.

Erasmus+, Suomussalmen lukion kanssa tehtävä hanke sekä kaksi eri valtionavustusta liittyen korona vaikutusten pienentämiseen siirtyvät kokonaan tai osittain jäljellä olevien rahojen osalta kalenterivuodelle 2022.

Pohjois-Pohjanmaan etälukioverkoston (eLukio) osalta tilanne on muuttumassa. Oulu on irtisanonut osaltaan eLukio-sopimuksen ja toiminta päättyy vaiheittain. Uuden opetussuunnitelman opintojaksot (moduulit) eivät ole tarjolla enää eLukion kautta. Kevään 2022 osalta eLukio koskee enää lukion 2. ja 3. vuoden opiskelijoita ja syyslukukaudella 2022 on tarjolla enää 3. opintovuoden kursseja. Kokonaisuus on ajettu alas keväällä 2023. Tänä aikana eLukion hallintokulut pienenevät ja suhteutetaan jäljellä olevaan opiskelutarjontaan. Tilanne koskee Oulun lisäksi 20 kuntaa.

eLukion tilalle on tärkeä löytää joku jatkaja tai verkostoyhteistyö. Vaihtoehtoina selvitetään SnellmanEdun tarjoamaa valtakunnallista yhteistyöverkostoa, Oulun seudulla pienempää lukioyhteistyötä tai opetuksen ostamista Oulun Aikuislukiolta. Jos muuta kautta opetusta ei saada, vaihtoehtona on lukion omien opettajien antama opetusta niin, että opettajan työmäärä ja palkkaus mitoitetaan ilmoittautuneiden määrän mukaan. Tällöin kuitenkin voi käydä niin, että opintojakso on käytännössä täysin itsenäisesti suoritettava, mikä ei sovi etenkin jatkuvana opiskelumenetelmänä kieliin ja muihin ylioppilastutkinnon aineisiin. Lukuvuodelle 2021-2022 uuden opetussuunnitelman opintojaksojen suhteen allekirjoitettiin sopimus Oulun Aikuislukion kanssa. Jonkinlainen lukioiden välinen mahdollisesti etäopetukseen perustuva yhteistyökuvio tai jatkosopimus Oulun aikuislukion kanssa on tarpeen myös elokuusta 2022 alkaen.

Mihin tätä opetusyhteistyötä tarvitaan? Tarve koskee oppiaineita tai yksittäisiä opintojaksoja/kursseja, joiden opiskelijamäärät ovat pienet kuten esim. elämäkatsomustieto, suomi toisena kielenä sekä lyhyet kielet (saksa, ranska, italia, espanja, venäjä). Osaan ko. opinnoista ei ole pätevää opettajaa Muhoksen opettajissa. Yhteistyöllä ja verkostoituen opetus voidaan tarjota kustannustehokkaasti. Pidemmän ajan ratkaisua mietitään yhteistyössä muiden lukioiden kanssa. Toiveissa on, että ratkaisu löytyy kalenterivuoden 2022 aikana.

Palvelusuunnitelma

Muhoksen lukio on yleissivistystä painottava yleislukio ja se jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Lukion tehtävänä on antaa opiskelijoille laaja-alainen yleissivistys ja riittävät valmiudet lukion oppimäärään perustuviin jatko-opintoihin. Lukiossa hankittuja tietoja

ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja muilla vastaavilla näytöillä.

Lukio antaa valmiuksia vastata yhteiskunnan ja ympäristön haasteisiin sekä taitoa tarkastella asioita eri näkökulmista. Opiskelijaa ohjataan toimimaan vastuuntuntoisena ja velvollisuuksistaan huolehtivana kansalaisena yhteiskunnassa ja tulevaisuuden työelämässä. Lukio-opetus tukee opiskelijan itsetuntemuksen kehittymistä ja hänen myönteistä kasvuaan aikuisuuteen sekä kannustaa opiskelijaa elinikäiseen oppimiseen ja itsensä jatkuvaan kehittämiseen.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on hyväksynyt Muhoksen lukion 2., 3. ja 4. vuoden opiskelijoita koskevan opetussuunnitelman 15.6.2016 § 92, ja viimeisin täydennys on hyväksytty hyvinvointilautakunnassa 6.6.2018. Hyvinvointilautakunta on kokouksessaan 15.6.2021 § 85 hyväksynyt 1.8.2021 vaiheittain käyttöön otettavan uuden opetussuunnitelman. Hyvinvointilautakunta on hyväksynyt 8.9.2021 § 122 Muhoksen lukion työsuunnitelman, joka ohjaa lukuvuoden 2021-2022 toimintaa. Muhoksen lukion opetussuunnitelman ja toiminnan keskeisinä painopisteinä ovat: kestävä elämäntapa, yrittäjyys, teknologia sekä paikallisena painopisteenä Geopark. Muhoksen lukion toimintakulttuurissa pyritään noudattamaan kestävää kehitystä, opiskelijoita ohjataan yritteliäisyyteen, tarjotaan robotiikka ja ohjelmointi osaamista ja pidetään yllä geopark-tietoutta.

Oppivelvollisuuden laajentamiseen liittyvä maksuttomuus edellyttää talousarviossa, että opetuksen toteuttamisen ja ilmaisen ruokailun lisäksi varataan määräraha oppimateriaaleihin ja opiskeluvälineisiin, joka tarkoittavat kannettavia tietokoneita ja laskinohjelman lisenssiä sekä kuulokkeita. Lähes kaikki oppimateriaalit ovat digitaalisia, jolloin koulu ostaa oppikirjalisenssit vuosittain. Retkien osalta voidaan opiskelijoilta periä maksuja kustannuksiin vain toiminnoista, jotka ovat opiskelijoille täysin vapaaehtoisia.

Toimenpiteet

- Lukiossa on ammattitaitoinen henkilökunta, joka antaa lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaista opetusta laajennettuna koulukohtaisin opintojaksoin/kurssein ja painotuksin. Opettajien ammatillista kasvua tuetaan täydennyskoulutuksilla.
- Henkilökunnan ja opiskelijoiden jaksamiseen ja koulu-/työihtiyyteen kiinnitetään edelleen erityistä huomiota, jolloin poissaolot mahdollisesti vähenevät ja työskentely on tehokkaampaa.
- Tieto- ja viestintäteknologian vahvaan osaamiseen kiinnitetään huomiota: lukiossa on opettajien ICT-tiimi ja osaamista jaetaan yhteisöllisesti, opiskelijoille tarjotaan TVT-kurssit sisältäen myös ohjelmointia. Lukiossa kokeet, iso osa oppimateriaaleista sekä kokonaisuudessaan ylioppilastutkinto ovat digitaalisia.

- Yrittäjyyskasvatus toteutuu monipuolisesti koulun arjessa läpäisyperiaatteena kaikille, mutta osa opiskelijoista perustaa lukioaikana myös harjoitusyrityksen.
- Vahvistetaan yhteistyötä korkeakoulujen kanssa. Opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus suorittaa tiettyjen alojen ammattikorkeakoulu- ja yliopisto-opintoja. Myös eri oppiaineiden sisällä hyödynnetään tätä yhteistyötä.
- Kansainvälinen toiminta: kotikansainvälisyys ja mm. Erasmus+ -projektit.
- Muhoksen lukion geopark-oppilaitos, mikä näkyy sekä toiminnassa että koulurakennuksessa. Jatketaan Rokua Geopark -alueen yhteistyötä ja hyödynnetään kulttuurikeskuksen geopark-näyttelyä.
- Lukion näkyvyys on myös kuntamarkkinointia ja lisää lukion vaikuttavuutta alueella. Lukion ja sen toiminnan näkyvyyttä pidetään yllä lehtijutuun ja somekanavien kautta (instagram, facebook) sekä osallistamalla lukiota koskeviin tilaisuuksiin sekä keskusteluun. Lukiorakennuksen lasiseinäistä aulatilaa käytetään laajemmin kunnassa tapahtumapaikkana, Ylen lasipalatsiin rinnastaen.
- Jatketaan elukioverkoston yhteistyötä vanhan opetussuunnitelman kurssien osalta. Haetaan tilalle korvaavaa verkostoitumista ja tarvittaessa opetusta voidaan ostaa Oulun Aikuislukioista tilanteessa, jossa opintojaksoihin on yksittäisiä ilmoittautumisia.
- Vuosityöajassa olevan opinto-ohjaajan avulla saadaan ohjaustilanne lukiolain, oppivelvollisuuden ja opetussuunnitelman edellyttämälle tasolle.

Talouden tasapainottamisohjelman edellyttämät toimenpiteet:

- 2022 yhteishaun osalta Muhoksen lukion sisäänottomääräksi päätetään 65 (ennen 80). Tilanne kannattaa tarkastella vuosittain huomioiden perusopetuksen päättävän ikäluokan koko Muhoksella.
- tuntikehys pienenee lukuvuodelle 2022-2023
- lukion painopiste kestävä tulevaisuus edistää kierrätystä ja säästämistä (paperinkulutus). Uusi koulurakennus on kooltaan kompakti ja tuo säästöä lämmityskustannuksista. Valaistuksen automatiikka säästää energiaa.
- hankinnat mietitään tarkkaan.
- lukio on saanut valtion erityisavustusta koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseen. Vanhempi avustus on 18050€, omavastuun ollessa 950€ ja käyttö päättyy 31.1.2022. Uusi erityisavustus on 33484€, omavastuun ollessa 1763€ ja käyttö ajoittuu aikavälille 24.9.2021-31.7.2023.

Varhaiskasvatus

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on sekä tukea lasten kotihoitoa että järjestää varhaiskasvatuspalveluita päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja avoimessa kerhotoiminnassa. Varhaiskasvatuspalveluiden tavoitteena on tuottaa suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatusta, opetuksen ja hoidon muodostamaa varhaiskasvatusta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksessa lapsen hyvinvointia tuetaan lapsen edun näkökulmasta hänen yksilöllisten tarpeidensa, vahvuuksiensa ja mielenkiintonsa kohteista käsin.

Vanhempainvapaan jälkeen, kun lapsi on noin 9 kuukauden ikäinen, huoltajat voivat järjestää lapsen hoidon eri tavoin. Lapsi voi mennä kunnalliseen tai yksityiseen varhaiskasvatukseen tai lasta voidaan hoitaa kotona.

Muhoksen kunnan varhaiskasvatuspalveluiden osa-alueet:

- 1) Päiväkodit
- 2) Ryhmäperhepäiväkoti
- 3) Perhepäivähoito
- 4) Esiopetus ja sitä täydentävä varhaiskasvatus
- 5) Vuorohoito
- 6) Avoin varhaiskasvatustoiminta
- 7) Varhaiserityiskasvatus (sisältyy varhaiskasvatuspalveluihin)
- 8) Lastenhoidon tuet (kotihoitoon tuki, yksityisen hoidon tuki ja yksityisen hoidon tuen kuntalisä päiväkotihoidon sekä osittainen hoitoraha)

Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa oli 29.9.2021 418 lasta, joista päiväkodeissa 253 lasta, ryhmäperhepäiväkodissa 17 lasta, perhepäivähoidossa 148 lasta ja avoimessa varhaiskasvatuksessa 36 lasta. Lasten vuorohoitoa järjestetään Koivulehdon päiväkodissa. Esiopetusta ja sitä täydentävää varhaiskasvatusta järjestetään Koivulehdon ja Päivärinteen päiväkodeissa.

Yksityisessä varhaiskasvatuksessa oli 29.9.2021 38 lasta. Muhoksen kunta tukee yksityistä päiväkotia yksityisen hoidon tuella, tuloihin perustuvalla hoitolisällä ja kuntalisällä.

Kotihoitoa tukea sai elokuussa 2021 195 lasta ja yksityisen hoidon tukea 20 lasta. Varhaiskasvatuspalveluissa ennustetaan palvelujen piirissä olevien lasten määrän säilyvän lähes ennallaan, vaikka 0-6-vuotiaiden lasten kokonaismäärän ennustetaan vähenevän noin 46 lapsella.

Palvelusuunnitelma

Muhoksen varhaiskasvatuspalvelut toteuttavat varhaiskasvatusta opetuksen, kasvatuksen ja hoidon kokonaisuutena korostaen lapsen ja huoltajan osallisuutta pedagogisen toiminnan

suunnittelussa ja arvioinnissa. Muhoksen kunnan varhaiskasvatuspalvelut huolehtivat siitä, että varhaiskasvatusta on saatavissa kunnan järjestämänä tai valvomana siinä laajuudessa kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Varhaiskasvatuspalvelut järjestävät lasten vuorohoitoa Muhoksen vuorohoidon linjausten mukaisesti sekä tarjoavat avointa varhaiskasvatuspalvelua.

Varhaiskasvatuksen tehtävä on lapsen varhaisen tuen varmistaminen sekä antaa lapselle mahdollisimman hyvät kasvun, kehityksen ja oppimisen edellytykset.

Varhaiskasvatuspalveluiden ja esiopetuksen järjestämistä ohjaavat varhaiskasvatustilanne, varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, Muhoksen varhaiskasvatussuunnitelma, Muhoksen esiopetussuunnitelma ja Muhoksen 2-vuotisen esiopetuskokeilun opetussuunnitelma. Lisäksi varhaiskasvatuksen toteuttamista ohjaavat yksiköiden toimintakauden toimintasuunnitelmat, lapsiryhmien pedagogiset toimintasuunnitelmat sekä lasten yksilölliset varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmat.

Hyvinvointilautakunta on hyväksynyt Muhoksen varhaiskasvatussuunnitelman 14.1.2021 (5 §), Muhoksen 2-vuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelman 15.6.21 (82§) Muhoksen kunnan esiopetuksen opetussuunnitelman 29.5.2019 (113§).

Toimenpiteet

1. Varahenkilöjärjestelmän kehittäminen Päivärinteen päiväkotiin - kiertävä lastenhoitaja 2022.
2. Varhaiskasvatussuunnitelman päivittäminen keväällä 2022.
3. Varhaiskasvatuksen tieto- ja viestintätekniikan kehittäminen. TVT-laitteiden päivittäminen varhaiskasvatuksen yksiköissä ja sähköisen tiedonkulun kehittäminen varhaiskasvatuksen ja huoltajien välillä.
4. Henkilökunnan koulutus, henkilökunnan osaamisen lisääminen.
5. Esimiesten koulutus, työhyvinvointiin ja johtajuuteen liittyvää.
6. Pedagoginen dokumentointi ja vuorovaikutuksen kehittäminen.
7. Liikkuva varhaiskasvatus-hankkeeseen osallistuminen

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut järjestävät nuorisotoimintaa monipuolisesti yhteistyökumppaneiden kanssa. Nuorisotilatoiminnan lisäksi palveluihin kuuluvat nuorten tieto- ja neuvontapalvelu, kansainvälinen toiminta, etsivä nuorisotyö, kerhotoiminta, nuorten kulttuuritoiminta sekä leiri- ja retkitoiminta.

Kunnassa toimii nuorten oma vaikuttajaryhmä, nuorisovaltuusto, jonka toimikausi on kaksi vuotta. Nuorisovaltuuston edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus vapaa-aikajaoston kokouksissa. Nuorisovaltuustolla on oma määräraha, jonka käytöstä he päättävät itse.

Tavoitteet

Uusi nuorisovaltuustolla toimikausi alkoi vuoden 2021 alussa. Nuorisovaltuuston merkitys kasvaa kuntalaisten kuulemisen saralla.

Nuorisopalveluiden toimialalla tilatoimintaa järjestetään Tähtiareenan yhteydessä olevissa tiloissa. Tila toimii koulupäivien aikana oppilaskunnan tilana ja iltaisin sekä viikonloppuisin nuorisotilana. Nuorisotilan aukioloaikoja pyritään lisäämään ostopalvelusopimuksella jonkun yhteistyötahon kanssa. Talousarvioon varataan määräraha ostopalvelusopimukseen, jolla taataan nuorisotilan säännölliset aukiolot ja viikonlopputoiminta. Osa toiminnoista järjestetään verkkonuorisotyönä, johon opeteltiin koronan tuoman toimintakatkoksen aikana ja se todettiin toimivaksi.

Muhoksen kuntaan on laadittu yhteistyössä eri hallintokuntien kanssa kunnan lapsi- ja nuorisopoliittinen ohjelma, jonka valtuuston hyväksynyt noudatettavaksi toimenpideohjelmaksi. Ohjelman mukaan etsivää nuorisotyötä jatketaan vakituisena toimintana. Etsivään nuorisotyöhön on mahdollisuus saada valtionapua myös vakituisena toimintana. Hankerahoitus etsivään nuorisotyöhön kattaa vuoden 2021 loppuun ja valtionapua haetaan myös vuodelle 2022. Lisäksi Muhoksella toimii kunnan ja Nuorten Ystävien yhteistyönä hankerahoituksella nuorten työpaja Mahis, sekä Vinkkeli

Järjestetään leiri- ja retki toimintaa sekä erilaisia tapahtumia lapsille ja nuorille. Järjestetään kerhotoimintaa kouluvuoden aikana yhteistyössä seurakunnan nuorisotyön kanssa. Kerhoissa ohjaajina toimivat kerho-ohjaajakoulutuksen käyneet nuoret ohjaajat nuorisotyöntekijöiden valvonnassa. Kerhotoimintaa kehitetään siten, että koulut ja nuorisopalvelut tuottaisivat ainakin osan kerhoista yhteistyössä.

Päihteiden käytön ennaltaehkäisytyötä jatketaan kunnan päihdetyöryhmän kanssa, jonka puheenjohtajana nuoriso-ohjaaja toimii ja järjestetään kaikki tapahtumat ns. nollarajatilaisuuksina.

Liikuntapalvelut, jäähalli, ulkollikuntapaikat

Palvelusuunnitelman kuvaus

Liikuntapalvelut tuottavat palveluita, joilla on suuri vaikutus asukkaiden hyvinvointiin ja terveyteen. Ennaltaehkäisevän toiminnan pohjana on kunnanvaltuuston hyväksymä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointiohjelma 2021-.

Liikuntapalveluita tuotetaan niin terveystuokuntaan kuin kilpaurheiluun yhteistyössä Oulujoki-opiston ja urheiluseurojen kanssa. Muhoksella on aloitettu vuoden 2021 loppupuoliskolla liikuntaneuvontapalvelu yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen ja liikuntapalveluiden toimesta. Käytännön toteutuksesta vastaa liikunnanohjaaja

Liikuntalaitospalveluita tuotetaan uimahallissa ja jäähallissa. Uimahallipalveluissa normaalin uintitoiminnan lisäksi panostetaan lasten ja nuorten uimaopetukseen. Jäähallipalveluita tuotetaan laajalle käyttäjäryhmälle myös seutukunnallisesti. Jäähallin mittava peruskorjaus tehtiin vuonna 2021, jonka myötä olosuhteet hallissa paranivat huomattavasti. Hallista tuli ns. puolilämmmin nykyaikaistettu halli.

Ulkoliikuntapaikat ylläpidetään sekä terveysliikunnan, että kilpaurheilun tarpeisiin.

Tavoitteet

Liikuntapalveluissa pyritään tuottamaan kunnan asukasmäärää palvelevat kunnalliset liikuntapalvelut.

Jatketaan liikuntapalveluiden, urheiluseurojen ja Pohjois-Pohjanmaan liikunnan säännöllistä yhteistyötä terveysliikunnassa, että kilpaurheilun testausohjelmalla. Muhoksen urheiluseurat ovat tiiviisti mukana tässä toiminnassa. Vuoden 2022 tavoitteena on vakiinnuttaa Muhoksella kuntalaiset-kuntoon terveysliikunnan toimintamallin mukainen liikuntaneuvonta.

Kesällä 2016 käyttöön otettu uusi liikuntahalli, Tähtiareena, on antanut mahdollisuuksia. Hallissa on täysimittainen liikuntahalli, kuntosali ja painisali. Liikuntahalli monipuolistaa liikunnan harrastamisen mahdollisuuksia paikkakunnalla. Myös suuret liikuntatapahtumat sisäliikunnan alalla mahdollistuvat.

Jatketaan ryhmäliikuntatoimintaa yhteistyössä Oulujoki-opiston kanssa.

Kunnan tiukasta taloudesta huolimatta pyritään tukemaan urheiluseurojen toimintaa vähintään entisen suuruisilla toiminta- ja kohdeavustuksilla. Liikuntapalvelut jakavat stipendejä urheiluavustuksista kunnassa hyväksytyin kriteeristön mukaan.

Panostetaan ulkoliikuntapaikkojen kuntoon ja siisteyteen. Kunnostetaan kunnan hiihtoladut ja luistelukentät talousarvion sallimissa puitteissa. Jatketaan reaaliaikaisen hiihtolatujen ja luistelukenttien kunnossapidon seurantaan kunnan www-sivuilla. Osallistutaan Rokuan latujen kunnostamiseen latupoolin mukaisella osuudella. Talousarviossa huomioidaan tarve lisämäärärahoille luistelukenttien ja hiihtolatujen kunnostuksessa.

Osallistutaan Humanpolis Oy:n hallinnoimaan hankkeeseen, jolla kunnostetaan Oulujokilaakson Tervareitistöä ja Rokuan ydinalueen latuja. Mukana hankkeessa ovat Humanpolis OY, Muhoksen kunta, Utajärven kunta, Vaalan kunta ja Metsähallitus. Rahoitukseen tulee 70 %:n osuus ELY-keskukselta.

Kannustetaan muhoslaisia hoitamaan kuntoa erilaisilla tapahtumilla, mm. Uu kesäksi kuntoon-kampanja uimahallilla.

Muhoslaisia ikäihmisiä kannustetaan liikkumaan Voimaa Vanhuuteen-hankkeen avulla. Muhoksen kunta pääsi mukaan hankkeeseen kolmeksi vuodeksi. Hankkeen myötä pyritään avaamaan liikuntavälinelainaamo Kirjaston yhteyteen.

Kulttuuripalvelut

Tavoitteet, toimenpiteet ja talous

Muhoksen kunnan kulttuuripalveluiden toimia johdattaa Muhoksen kuntastrategia 2025:n visio, jossa Muhos on merkittävä kulttuuri- ja matkailukohde Rokua Geopark -alueella sekä Oulujokilaakson keskus, jossa viihtyisyys ja turvallisuus ovat avainasemassa. Kulttuuripalveluiden tehtävänä on alueellinen yhteistyö muiden kuntien kulttuuripalveluiden kanssa.

Muhoksen kunnan kulttuuripalveluissa työskentelee päätoiminen kulttuurituottaja. Kulttuuripalveluista vastaa Oulujoki-Opiston rehtori ja kulttuuriasioita käsitellään kulttuuritiimissä.

Kunnan tehtävänä on tarjota taide- ja kulttuuripalveluita sosioekonomisesta taustasta, iästä ja asuinpaikasta riippumatta kuntalaisilleen ja taata täten kulttuuripalveluiden monipuolisuus ja saavutettavuus. Kunnan kulttuuripalvelut tukevat ja tuottavat palveluita yhteistyössä muiden luovien alojen yrittäjien sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa siten, että se toiminnallaan vahvistaa ja lisää alueen elinvoimaisuutta, identiteetin rakentamista, sivistystä ja virkistystä. Kulttuuripalvelut hakevat aktiivisesti ulkopuolista rahoitusta kattavien kulttuuripalveluiden toteuttamiseen. Muhoksen kunnan uusi kulttuuriohjelma pitää sisällään tavoitteita, joissa on huomioitu vuonna 2019 voimaan tullut Laki kuntien kulttuuritoiminnasta.

Kulttuurikasvatussuunnitelma on osa laajempaa kulttuuriohjelmaa ja se otetaan käyttöön vuoden 2022 aikana yhteistyössä koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa. Yksiköiden kulttuurivastuupettajat ovat mukana kulttuuripalveluiden johtamassa tiimissä, joka kokoontuu säännöllisesti suunnittelemaan kulttuurikasvatussuunnitelman vuosittaisia toimenpiteitä. Kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttamiseen varataan erillinen määräraha kulttuurin budjetista. Kulttuurikasvatussuunnitelma takaa kaikille lapsille ja nuorille tasa-arvoisen mahdollisuuden kokea monipuolisesti paikallista kulttuuria. Kulttuurikasvatussuunnitelma "Tähtireitti" on osa Muhoksen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmia.

Vuorovuosittain järjestettäville Koivu ja Tähti -päiville sekä Muhoksen Musiikkipäiville laaditaan vuosittain erilliset tapahtumabudjetit. Vuonna 2022 järjestetään Koivu ja Tähti -päivät eli kotiseutupäivät. Koivu ja Tähti -päiviä suunnitellaan yhdessä paikallisen yhteistyöverkoston kanssa. Koivu ja Tähti -päivien teema päätetään vuoden 2021 aikana. Kotiseutupäivien perinteiseen ohjelmaan kuuluu mm. Koivu ja Tähti -henkilön valinta, uuden kunnialaatan paljastus torin Walk of Famelle sekä Muhoksen Mimmin valinta. Kotiseutupäivät pitävät sisällään myös yleisöluentoja, Taiteiden yön sekä muuta kulttuuritarjontaa.

Vuonna 2022 järjestetään neljättä kertaa Lemmenpolun valot -valotaidetapahtuma. Tapahtuma laajeni vuonna 2021 Vaalaan ja Utajärvelle satelliittitapahtumien muodossa. Vuosina 2019-2021 tapahtuma on järjestetty ulkopuolisella rahoituksella (yksityishenkilön

perintö), mutta tuleville vuosille siihen varataan määrärahat kulttuurin budjetista. Tapahtuman taiteellisesta toteutuksesta on vastannut Pohjoinen oopperakomppania ja tapahtuman tuotannosta on vastannut Muhoksen kulttuurituottaja.

Muhos on mukana Oulu2026-kulttuuripääkaupunkihankkeessa, ja suunnittelee toimenpiteitä kulttuuripääkaupunkivuotta kohti. Oulujokilaakson kuntien (Muhos, Utajärvi, Vaala) ja Humanpolis Oy:n kanssa tehdään suunnitelmia yhteisten hankeaihioiden löytämiseksi. Yhteistyötä jatketaan Kulttuuriosuuskunta ILMEen kanssa kehittäen kulttuuripalveluiden tarjontaa kohderyhmille, jotka muuten jäävät helposti kulttuuripalveluiden ulkopuolelle. Lisäksi kulttuuripalvelut on aktiivisesti mukana Pohjois-Pohjanmaan kulttuuritoimijoiden verkostossa.

Ensimmäinen prosentitaideteos on valmistunut vuonna 2020 Muhoksen uuteen lukioon taiteilija Riikka Keräsen toteuttamana. Kulttuurituottaja tekee aktiivisesti yhteistyötä teknisten palveluiden kanssa pitääkseen yllä prosentitaideperiaatteen käytäntöjä. Kulttuurituottaja toimii tarvittaessa konsulttina esimerkiksi taidehankintoja koskien. Vuonna 2022 uuden Kirkkosaaren sillan yhteyteen valmistuu ympäristötaideteos, jonka suunnittelu- ja toteutusvaiheessa kulttuurituottaja on mukana.

Tulevaisuuden suuntia mukaillen kehitetään myös digitaalisia kulttuuripalveluita kuten esimerkiksi verkkogallerioita, kulttuuriperinnön digitoimista, sovelluksien kautta käytettäviä taidepolkuja ja sisältöjä sosiaaliseen mediaan. Näyttelytiloja uusittaessa luodaan puitteet myös ääntä ja videota sisältäville teoksille. Muhoksella halutaan tähdätä myös kuntalaisten ja laajemman yleisön aktiiviseen osallistamiseen. Menetelmiä osallistamiselle ovat esimerkiksi osallistumista tukevat sisällöt sekä vuorovaikutteiset palvelut ja tuotannot. Digitaalisten palveluiden käyttäjät nähdään yhtenä keskeisenä kohderyhmänä. Tämä ryhmä ei koostu pelkästään muhoslaisista ja lähiympäristön ihmisistä, vaan ulottuu laajemmalle.

Koivu ja tähti -kulttuurikeskus

Tavoitteet, toimenpiteet ja talous

Kulttuuripalveluiden tavoitteena on yhteistyössä eri toimijoiden kanssa saada kulttuurikeskuksesta vetovoimainen, elävä ja viihtyisä tapahtumapaikka. Rakennus on valmistunut vuonna 1997 ja se tarvitsee jo uudistusta ja nykyaikaistamista. Kunnanvaltuuston hyväksymä kulttuuriohjelma (2021-2025) pitää sisällään kulttuurikeskuksen perusparannus- ja laajennushankkeen. Valtuusto myönsi vuodelle 2021 suunnittelumäärärahan (150 000 euroa) ja hankkeen lopullinen suunnittelutyö valmistuu vuoden 2021 aikana. Kulttuuripalvelut sai hankkeelle Opetus- ja kulttuuriministeriöltä 500 000 euron valtionavustuslupauksen, jonka mukaan varsinainen rakentaminen tulee aloittaa vuoden 2022 aikana. Avustus koskee vain kulttuurin tiloja eli auditoriota, aulaa ja laajennusosaa.

Uudistettu kulttuurikeskus olisi yksi vahva toimija Oulu2026 -kulttuuripääkaupunkihankkeessa ja tarjoaisi monipuolisen lähimatkailukohteen alueella. Kulttuurikeskuksen uudistamisesta on tehty tarveselvitys vuosina 2018-2019 ja selvityksen valmistelussa on osallistettu kuntalaisia ja päättäjiä sekä kuunneltu henkilöstöä. Tarveselvityksessä on otettu huomioon käyttäjien asiakaskyselyt sekä muuttuneiden palvelukokonaisuuksien vaatimukset. Varsinainen hankesuunnittelu toteutettiin vuonna 2019 ja valtionavustusta haettiin suunnitelmien pohjalta vuonna 2020.

Perusparannus- ja laajennushanke

Perusparannuksen on tarkoitus kattaa Koivun ja Tähten kulttuuritilojen osalta nykyinen näyttelytila sekä aula, Koivu ja Tähti -sali eli auditorio, naulakkotilojen ja asiakas-wc-tilojen uudistaminen ja osittainen siirtäminen ja talotekniikan uudistaminen.

Hankkeen laajennusosa sisältää monitoimisalini, pysyväisnäyttelyn tilan sekä vaihtuvien näyttelyiden tilojen lisäämisen, uudistetun aulatilani tapahtumia ja näyttelyitä varten, pukuhuoneen, keittiö- ja myyntitilan, kahvilan, kaksi varastotilaa, kahvilan terassin ja ilmanvaihtokoneiston vaatiman tilan. Kirjaston perusparannus toteutuu omana kokonaisuutenaan. Omatoimikirjastotekniikka vaatii kuitenkin toteutuakseen lisätilaa ja se on suunniteltu nykyisen kahvilan keittiön paikalle. Kirjaston kotiseutuhuonetta on voinut varata mm. kokouskäyttöön, mutta jatkossa tila olisi kirjaston lainaustilaa. Korvaavaksi kokoustilaksi on suunniteltu uudistessa kulttuurikeskuksessa monitoimitila.

Kulttuurikeskuksessa on ollut tarve suuremmalle monitoimitilalle, joka ensisijaisesti toimisi kulttuurin monipuolisena tapahtumatilana, mutta se pystyttäisiin tarvittaessa muuttamaan ruokailutilaksi (50-300 osallistujaa) tai erillisiksi kokous- tai ryhmätyötiloiksi liikuteltavilla seinillä. Monitoimitila mahdollistaa myös paikallisten taiteilijoiden tilankäytön esimerkiksi näyttelyyn valmistautumiseen tai projektiluontoisiin töihin. Kyseinen tila on esitelty hankesuunnitelmassa nimellä monitoimitali.

Kulttuurikeskuksen aulassa on näyttelytila, joka on varusteiltaan vanhentunut eikä vastaa nykyistä tarvetta. Näyttelytilojen tarve on akuutti, sillä kunnassa ei ole muita näyttelytiloja, joita taiteilijat voivat käyttää. Olemassa oleva aula on kuukausittain vaihtuva taidenäyttely ja tapahtumia. Aulassa järjestetään myös kuukausittain kulttuuripalveluiden, Kirjastokahvila Joviaalin sekä Muhoksen kirjaston yhteistyönä After Work -kahviklubi joka kuukauden viimeisenä perjantaina.

Kulttuurikeskuksessa on pieni kahvila, jossa ei ole mahdollista valmistaa ruokia paikan päällä. Uudistetussa kulttuurikeskuksessa olisi mahdollisuus ruokailla sekä järjestää tilaisuuksia, joihin kuuluu esim. ruokatarjoilua.

Pukuhuoneet ovat tällä hetkellä riittämättömät eivätkä vastaa nykypäivän tarpeita. Tuleviini kahteen pukuhuoneeseen on suunniteltu pukuhuonekäytön lisäksi monipuolisempia käyttömahdollisuuksia kuten tilojen hyödyntäminen ryhmätyötiloina.

Kulttuurikeskuksessa on tällä hetkellä yksi varastotila, jonka käyttömahdollisuudet ovat rajalliset, sillä tilasta on ulos myös varauloskäynti. Varastotilaa vaativat myös näyttelytilan sermit sekä kokoon taittavat pöydät joita on tapahtumia varten. Ahtaat varastotilat hankaloittavat myös esiintyjien liikkumista pukuhuoneiden ja esiintymistilan välillä, joten kulttuurikeskuksen laajennuksessa on huomioitu kahden uuden varastotilan rakentaminen.

Auditorio

Kulttuurikeskuksen Koivu ja Tähti -salissa on tehty keväällä 2020 mittava av-remontti, jonka yhteydessä on uusittu valtaosa tekniikasta sekä korjattu elokuvaprojektori. Vuonna 2021 av-tekniikassa on ollut paljon ongelmia ja teknisten palveluiden kanssa käydyissä palaverissa on todettu, että tilaan olisi tarvetta tehdä sähköjen uudistaminen, koska vanhat sähköliitokset eivät tue uutta av-tekniikkaa. Jos tilat saadaan korjattua, niitä voisi markkinoida paremmin ulkopuolisille käyttäjille ja saada lisää tuloja.

Oulujoki-Opisto

Tavoitteet, toimenpiteet ja talous

Vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen palvelut tuotetaan alueellisen kysynnän ja tarjonnan mukaan. Keväällä 2019 valmistunut kehittämisohjelma 2019-2022 pohjautuu Muhoksen ja Utajärven strategioihin, joissa on määritelty kuntien peruseriaaatteet hyvinvoinnin ylläpitämiseksi ja vahvistamiseksi. Kehittämisohjelmaan arvioidaan vuosittain ja se päivitetään vuoden 2022 aikana.

Kehittämisohjelman mukaisesti kurssitarjonnan monipuolisuutta lisätään resurssit huomioiden. Kuntalaisia osallistetaan ja toiveita huomioidaan mahdollisuuksien mukaan kurssitarjonnan suunnittelussa. Uusia kursseja voidaan tarjota joustavasti myös lukuvuoden alkamisen jälkeen huomioiden taloudelliset reunaehdot. Vallitseva koronatilanne on tuonut joustoa minimiosallistujamääriin ja useat kurssit ovat alkaneet, vaikka osallistujia on ollut alle 8. Toisaalta kurssin maksimimääriä on pienennetty ja toiminnassa huomioidaan jatkossakin Opetushallituksen ja AVI:n sekä kunnan ohjeet toiminnan turvallisesta järjestämisestä.

Oulujoki-Opisto kuuluu Meri-Pohjolan opistopiiriin, joka on 16 Pohjois-Pohjanmaan ja 3 Kainuun maakunnan kansalaisopiston muodostama yhteistyöverkosto. Opistopiiri valvoo opistojen yhteisiä etuja, tekee tunnetuksi kansalaisopistotyötä koko toiminta-alueellaan sekä muun muassa tarjoaa maksutonta koulutusta opistopiirin alueella. Opisto haluaa pysyä mukana yhteiskunnan tietoteknistymisessä. Sähköisten palvelujen kehittäminen esim. Meri-Pohjolan opistopiirin yhteistyöllä sekä opetusteknologian uudistaminen ovat isoja lähitulevaisuuden haasteita, jotka vaativat resursseja ja koulutusta. Tietoteknisten taitojen opiskelumahdollisuuksia tarjotaan jatkossakin sekä edistetään uusien tietovarojen käyttötaitoa sekä medialukutaitoa. Opiston tavoitteena on järjestää monipuolisesti verkkokursseja ja sitä

kautta mahdollistaa kuntalaisten osallistuminen ja toimiminen verkkoympäristössä. Opiston toiminnan viestinnässä ja markkinoinnissa käytetään monipuolisesti digitaalisen viestinnän välineitä, jotta kursseille saadaan osallistujia ja opiston asema yhtenä merkittävänä alueellisena toimijana kasvaa.

Opistossa on tarjolla laajasti taiteen perusopetuksen (TPO) musiikin yleisen ja laajan sekä kuvataiteen yleisen oppimäärän mukaista opetusta. Opetuksella tuetaan tavoitteellista musiikin tai kuvataiteen harrastusta ja oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä yksilönä ja ryhmän jäsenenä. Opintojen jälkeen oppilaalla on parempia valmiuksia hakeutua jatkokoulutuksiin tai jatkaa taiteen parissa harrastamista. Musiikkia tai kuvataidetta voi harrastaa myös vapaan sivistystyön puolella esim. musiikkileikkikoulun tai varhaisiän kuvataidekasvatusryhmissä, jotka antavat hyvän pohjan TPO opintoihin. Vuoden 2022 aikana on tavoitteena kehittää opetussuunnitelmien mukaisesti oppilaiden arviointia ja taiteiden välistä yhteistyötä. Uusia yhteistyökäytäntöjä käynnistetään liittyen vuonna 2022 valmistuvaan kulttuurikasvatussuunnitelman. Lisäksi taiteen perusopetuksen opettajien digi- ja etäopetusvalmiuksia kehitetään yhteistyössä Meri-Pohjolan opistopiirin kanssa ja hyödynnetään myös Kansalaisopistoliiton tarjoamia koulutuksia ja asiantuntemusta.

Oulujoki-Opiston on tärkeää pysyä kehityksessä mukana yhtenä merkittävänä alueen oppilaitoksena. Opiston hallinnon resurssit ovat pienet verrattuna samansuuruisiin tai pienempiin opistoihin. Oulujoki-Opistossa on 80 % rehtori ja 50 % toimistohenkilö (viestintäkoordinaattori). Opistossa on 5 päätoimista opettajaa ja n. 45 tuntiopettajaa. Opistossa ei ole suunnittelijaopettajia, vararehtoreita tms. ja esim. kurssien suunnittelu on rehtorin vastuulla. Oulujoki-Opiston hallinto on haavoittuva, koska varahenkilöitä ei ole rehtorin tai toimistohenkilön ollessa poissa. Opistossa olisi hyvä olla esim. suunnittelijaopettaja, joka voisi tarvittaessa toimia rehtorin sijaisena ja ottaa vastuuta yhdessä rehtorin kanssa myös kurssisuunnittelusta ja kehittamisestä. Lisäksi hänelle voisi kuulua jonkin verran opetustehtäviä. Opiston vakituista opetushenkilöstöä eläköityy lähivuosina, joten vuoden 2022 aikana suunnitellaan, miten opetus- ja hallintoresurssia voidaan kehittää vastaamaan nykytilan ja tulevaisuuden tarpeita.

Tavoitteet

- Opiston toimintaa kehitetään ja arvioidaan kokonaisuudessaan kehittämissuunnitelman mukaisesti. Kehittämissuunnitelma päivitetään vuoden 2022 aikana ja siinä yhteydessä määritellään myös tulevien vuosien strategiset tavoitteet ja toiminnan kehittämisen suuntaviivat ja tarpeet.
- Opiston tavoitteena on edistää toimialueensa asukkaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia, osallisuutta ja elinikäistä oppimista.
- Monipuolisilla koulutuspalveluilla lisätään alueen elinvoimaa ja houkuttelevuutta. Yhteistyötä tehdään opettajien rekrytointiin ja kursseihin liittyen mahdollisuuksien mukaan muiden opistojen kanssa.

- Opiston viestintään ja kurssien markkinointiin panostetaan ja viestinnän välineitä käytetään monipuolisesti, jotta kursseille saadaan osallistujia ja näkyvyys alueen toimijana kasvaa.
- Opisto tarjoaa geopark -kursseja ja luentoja yhteistyökumppaneiden kanssa ja asemaa Geopark-oppilaitoksena vahvistetaan.
- Opetus on laadukasta ja asukkaiden tarpeita vastaavaa. Opisto hyödyntää Meri-Pohjola opistopiirin verkostoja ja maksuttomia koulutuksia.
- Taiteen perusopetuksen arviointia ja taiteiden välistä yhteistyötä kehitetään opetussuunnitelmien mukaisesti.

Kirjastopalvelut: pääkirjasto ja kirjastoauto

Palvelukuvaus

Muhoksen kirjasto tarjoaa asiakkailleen tasapuolisesti laadukasta, ajanmukaista ja asiantuntevaa kirjasto- ja tietopalvelua, mahdollisuuksia erilaisiin elämyksiin sekä tiedonhallintataitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen. Kirjasto panostaa myös oheistoimintaan ja sähköisten palveluiden opastukseen. Tärkeä perustehtävä liittyy lukutaidon kehittämiseen ja lukemisharrastuksen tukemiseen. Toimintaa tukee alueellinen, valtakunnallinen ja kansainvälinen kirjastoverkko sekä muut yhteistyökumppanit.

Tärkeimmät erillistavoitteet ja toimenpiteet

Talouteen liittyvä tavoite on kustannusten pitäminen määritellyissä rajoissa. OUTI-kirjastojen tiivis yhteistyö tuo mukanaan toiminnan kehittämismahdollisuuksia pienin, monille harteille jakaantuvien kustannuksien. Yhteishankinnat ovat kauttaaltaan edullisempia kuin yksittäiset hankinnat. Oulun kaupunginkirjasto yhtenä OUTI-kirjastona ja alueellisena kehittämiskirjastona on tärkeä asiantuntijaresurssi.

Palveluiden osalta yleisesti tavoitellaan 80% tyytyväisyysastetta, jota mitataan jatkuvalla palautteen keräämisellä. Kirjaston lehtisaliin on tullut pysyväisluonteinen Geopark näyttely keväällä 2021. Kirjastotilojen uudelleenjärjestelyn ja omatoimikäytön suunnittelu on käynnissä. Valtionavustuspäätös omatoimikirjaston rakentamiseen on saatu keväällä 2021. Tämän hetkisen suunnitelman mukaisesti perusparannus aloitetaan syksyllä 2022. Tilojen uudelleenjärjestelyssä halutaan ottaa huomioon erityisesti kirjaston merkitys tilana, yhteisöllisenä kokoontumispaikkana. Lasten ja nuorten palveluita halutaan myös parantaa ja tarjota heille tiloja ajanviettoon. Kirjastoon ollaan perustamassa asiakasraatia, joka koostuu eri ikäisistä kirjaston käyttäjistä, joiden osallistamisella saadaan arvokasta tietoa tilojen

uudelleenjärjestelyn ja omatomikirjastopalveluiden suunnittelussa sekä muiden palveluiden kehittämisessä.

Kirjastotyön yksi perustavoite on lukutaidon kehittymisen ja lukemisharrastuksen tukeminen. Lasten ja nuorten kirjastotyön osalta ylläpidetään kirjaston ja koulujen välistä yhteistyötä. Alakouluissa on käytössä kirjastoreitti, jolla turvataan yhdenmukainen palvelu kaikille tietyn vuosiluokan oppilaille ja yläkoulussa on käytössä äidinkielen opettajien kanssa tehty yhteistyösopimus. Myös kunnan varhaiskasvatuspalveluiden kanssa on tehty yhteistyösopimus keväällä 2021.

Tietyt vuosiluokat kutsutaan vuosittain kirjastovierailulle, jolloin heille opetetaan tiedonhakua, kirjaston käyttöä ja vinkataan kirjallisuutta. Lisäksi henkilökunta tekee kouluvierailuja. Kirja-aineistoa tuodaan tutuksi kirjoihin liittyvien tietokilpailujen, lukukilpailujen sekä viikottaisten satutuokioden avulla. Satutuokioita järjestetään nyt myös kirjastoautossa kerran kuussa. MLL:n perhekahvilatoimintaa järjestetään kirjastossa kerran kuukaudessa. Henkilökunta järjestää sinne lukemiseen liittyvää ohjelmaa. Myös erilaisilla tapahtumilla houkutteellaan lapsia lukemisen pariin, vuonna 2021 on järjestetty mm. merirosvoseikkailu ja taiteiden yöhön kirjallisuuteen liittyvää ohjelmaa lapsille. Marraskuussa on jokavuotinen pelipäivä yhteistyössä 4H:n kanssa. Lukukoira vierailee kirjastossa taas syksyllä kerran kuukaudessa.

Syksyllä 2020 alkanut hanke nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi kirjastoyhteistyön avulla on loppuraporttia vaille valmis. Siitä saatuja tuloksia ryhdytään hyödyntämään jokapäiväisessä työssä mikäli henkilökuntaresurssi antaa myöten. Lasten ja nuorten kirjastonhoitajan tehtävää ei olla saatu täytettyä.

Syksyllä 2021 haettiin erityisavustusta yleisten kirjastojen toiminnan kehittämiseen kansalaisten ja päättäjien vuoropuhelun foorumeina. Hankkeen puitteissa on tarkoitus kehittää uudesta perusparannetusta kirjastosta päättäjien ja kuntalaisten kohtaamispaikka ja järjestää toimintaa, joka helpottaa kynnystä kuntalaisten vaikuttamiseen ja parantaa vaikuttamismahdollisuuksia kuntalaisia koskeviin asioihin.

Kirjaston toiminnan tavoitteena on kirjojen sisältöjen esille tuomisen lisäksi tarjota mahdollisuuksia viihtymiseen ja sosiaaliseen kanssakäymiseen. Kirjastossa on järjestetty ennen korona-aikaa kauno- ja tietokirjallisuuspiirejä ja ainakin tietokirjallisuuspiiri jatkaa toimintaansa tänä syksynä. E-aineistojen ja palveluiden opastamiseen panostetaan. Vanhusten viikolla järjestetäänkin Senior-surf tapahtuma, jossa ikäihmisille opastetaan kirjaston verkko- ja e-palveluiden käyttöä. Lisäksi annetaan jatkuvaa digiopastusta.

Yhteistyötä tapahtumajärjestelyissä jatketaan kulttuuripalveluiden, kirjastokahvila Joviaalin ja eri yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Toiminta on ollut hyvin hedelmällistä ja olemme yhdessä

saaneet hienoja tapahtumia aikaan. Oheistoiminta on ollut aika vähäistä koronapandemiasta johtuen, mutta syksyllä 2021 näyttäisi, että palaamme pikkuhiljaa normaaliin toimintaan.

Talous

Koronapandemiasta johtuen tilojen käyttökorkvaukset ovat supistuneet, mutta lähtenevät nousuun taas ensi vuonna. Tuottoa saadaan tilavuokrista silloin kun kirjaston tilat ovat kunnan ulkopuolisen toimijan käytössä eikä tilan käyttäjä ole yleishyödyllinen yhdistys. Pääsääntöisesti tapauksissa, jolloin vuokratuloa saadaan osa kirjastotilaa joudutaan sulkemaan pois asiakaskäytöstä. Asiakasmaksuihin on tulossa korotuksia vuodelle 2022, kun palauttamatta jääneen aineiston huomautusmaksut nousevat.

Henkilöstökuluissa on säästetty viime vuosina, koska ei ole toimittu täydellä henkilökuntakapasiteetilla. Perus- ja oheistoimintaa on supistettu koronapandemiasta johtuen, joten kulut pysyvät toiminnan taas normalisoituessa ennallaan.

Perustettavat ja lakkautettavat toimet ja virat

Määräaikaiset:

Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut

- lukion matemaattisten aineiden tuntiopettaja,
koulun työaika lv 2021 – 2022
- Oulujoen koulun erityisluokanopettajan virka, koulun työaika lv 2021 – 2022
- Oulujoen koulun koulunkäynninohjaaja, koulun työajat kevätlukukausi 2021 ja
syyslukukausi 2021
- Hyrkin koulun alueellisen pienluokan 0 - 6 luokan erityisluokanopettajan virka,
koulun työaika lv 2021 -2022